

IPS en Begeleid Leren

Symposium 'IPS Arbeidsreïntegratie met de beste papieren?'

Amersfoort, 30 maart 2006

Lies Korevaar

Programma Workshop

- Welkom
- Doelstelling workshop
- Inleiding
- Doelgroep
- Begeleid Leren-programma
- Stigmatiseren + oefening
- Achtergrondinformatie
- Vragen + discussie

Doelstelling Workshop

Deelnemers bekend maken met de mogelijkheden van ondersteuning voor mensen met psychische handicaps bij het (gaan) volgen van een reguliere opleiding voorafgaand of parallel aan betaald werk

Inleiding

Waarom aandacht voor studeren met psychische problemen?

- Jong volwassenheid heeft een hoger risico om psychische problemen te krijgen
- De meeste psychische aandoeningen ontstaan tussen 17 – 25 jaar

Onderwijs: omvang studenten met psychische problemen

6% van de studenten in het HBO en WO (22.000)

Groningen (MBO + HBO + Universiteit):
80.000 studenten

4% heeft extra ondersteuning nodig = 3.200 studenten

Verwey-Jonker instituut, 2001

GGZ

- **Vermaatschappelijking van de zorg**
- **Rehabilitatie:**
 - **Wonen**
 - **Werken**
 - **Sociale contacten**
 - **Leren ???**

Mensen met psychische beperkingen

Maatschappelijke positie in Nederland

- **Alleenwonend: 50% - 60%**
- **Geen vaste partner: 67% - 79%**
- **Geen betaald werk: 91% - 97%**
- **Geen structurele dagbesteding: 26% - 53%**
- **Kleiner sociaal netwerk, minder sociale steun**
- **Lagere ervaren kwaliteit van leven (met name over financiën, negatieve gevoelens, voldoening over het leven)**

- **Indien werk: laagbetaalde functies**

Wet- en regelgeving: Wet Gelijke Behandeling (1-12-2003)

- **MBO, HBO & WO**
- **Verboden om (te zeggen):**
 - **U kunt niet naar deze school omdat u een beperking heeft;**
 - **U kunt slecht op één manier examen doen. We houden geen rekening met uw beperking;**
 - **Redelijke aanpassingen na te laten.**

WMO

Doelgroep

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

Twee subgroepen

Doelgroep: mensen met psychische handicaps

**“Uitvallers”
uit het onderwijs**

**Instroom
bevorderen**

**Huidige
studenten**

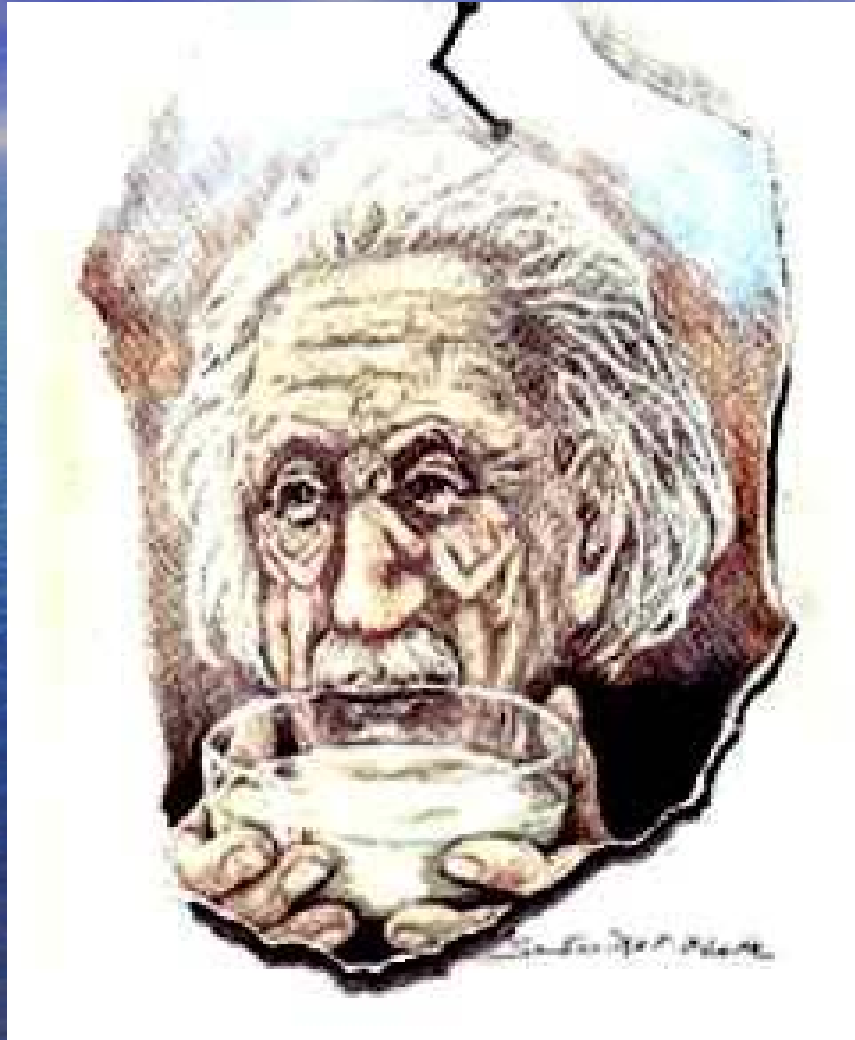

**Voortijdig
school-
verlaten
voorkomen**

**Chronisch zieken en
gehandicapten behoren tot
de meest achtergestelde
groep in onze samenleving.**

(Rapportage Gehandicapten 2002).

Einstein

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

Invloed op studeren

De invloed hoeft niet voortdurend te zijn, maar kan fluctueren door het episodische karakter van de meeste stoornissen.

- Buitensluiten van omgevingsprikkels
- Blijven concentreren
- De hele dag volhouden
- Hanteren van tijdsdruk en meerdere taken
- Interactie met anderen
- Reageren op constructieve feedback
- Omgaan met veranderingen
- Rustig blijven in stressvolle situaties

Bijwerkingen van medicatie

O.a.:

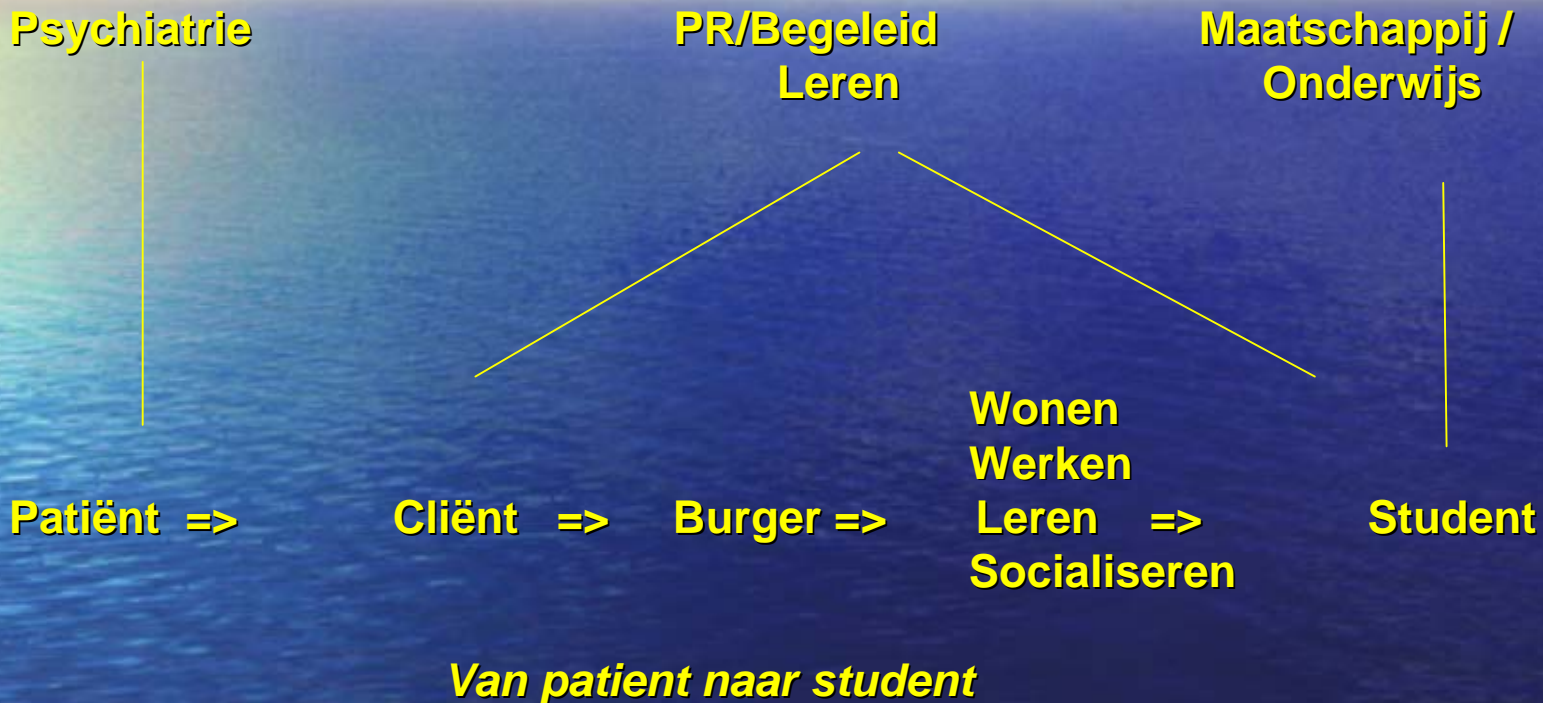
- Sufheid
- Vermoeidheid
- Droge mond, erge dorst
- Wazig kijken
- Trillen van de handen
- Moeite met contact maken

Begeleid Leren-programma

Verwijzers (N=65)

Hulpverlening	22
Arbeidsrehabilitatie- en dagbesteding	22
Reïntegratiebedrijven	5
Onderwijs	8
Familie/vrienden	2
Zelf/mede-cliënten	2
Onbekend	3

Begeleid Leren als de brug tussen psychiatrie en onderwijs

Uitgangspunt

**studentenrol + opleiding
van eigen voorkeur**

Vaardigheden + Hulpbronnen

Succes + Tevredenheid

Missie van het programma

Mensen met psychiatrische beperkingen helpen bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere (beroeps)opleiding

Belangrijke waarden

- **STUDENTEN, NIET OM PATIENTEN OF ZIEKEN**
- **FUNCTIONEREN, NIET OM SYMPTOOMBESTRIJDING OF PROBLEEMANALYSE**
- **HET ZELF KIEZEN VAN EEN LEEROMGEVING, NIET GEPLAATST WORDEN IN EEN OMGEVING DIE ANDEREN HET BESTE VINDEN**
- * **ZO MIN MOGELIJK PROFESSIONELE HULP: NIET MEER AFHANKELIJKHEID DAN NODIG**

Toelatingscriteria

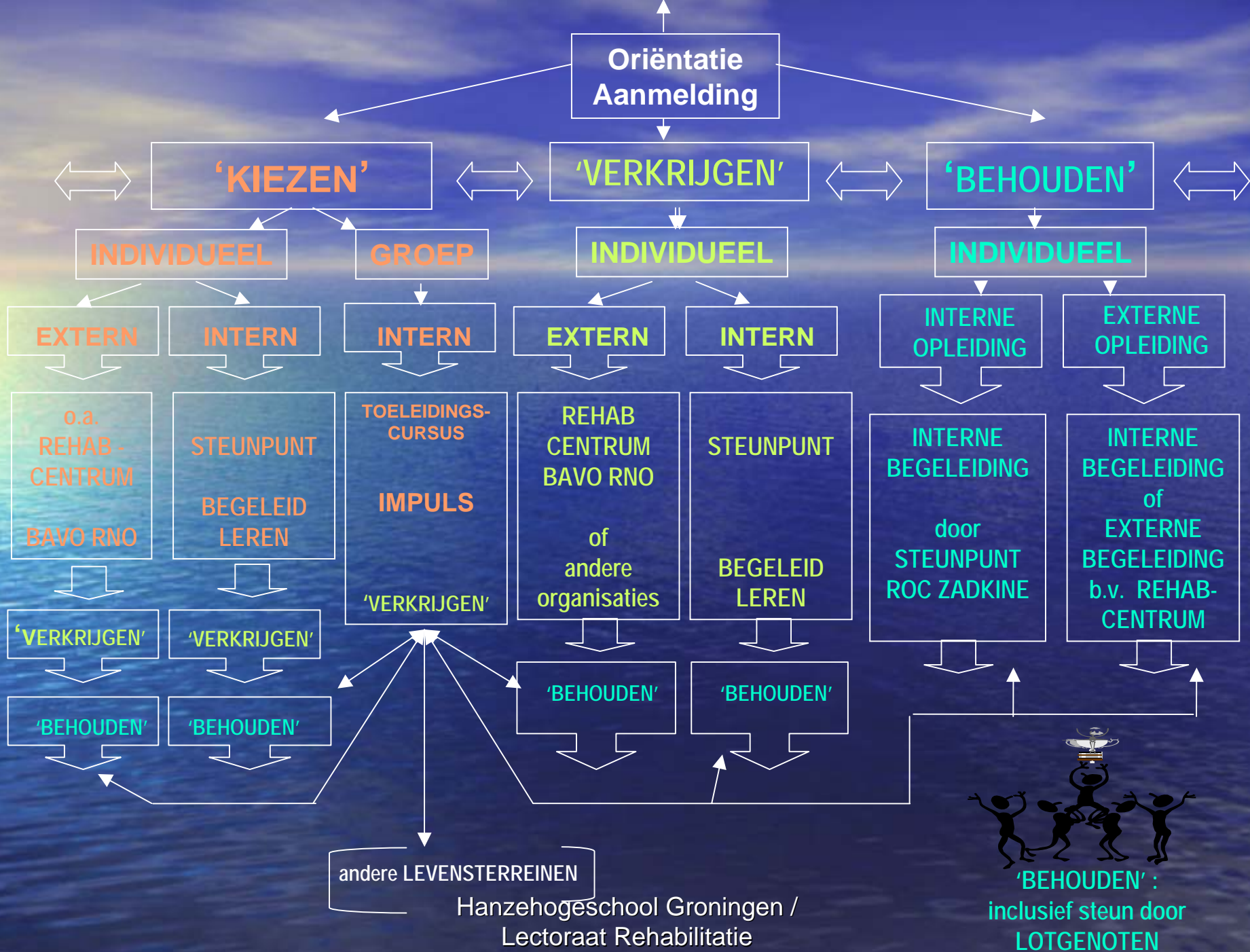
- 16 jaar of ouder
- Belangstelling hebben voor een (beroepsgerichte) opleiding
- In behandeling zijn, dan wel zijn geweest, in verband met psychiatrische problematiek

Toeleidingscursus Impuls

- Duur: 16 weken
- Frequentie: 2 dagen p.w. 6 uur
- Inhoud o.a.:
- Bepalen van persoonlijke interesses en mogelijkheden
- Onderzoeken van opleidingsmogelijkheden
- Stellen van een opleidingsdoel
- Leren van persoonlijke (studie) vaardigheden
- Ontwikkelen van hulpbronnen/ ondersteuning

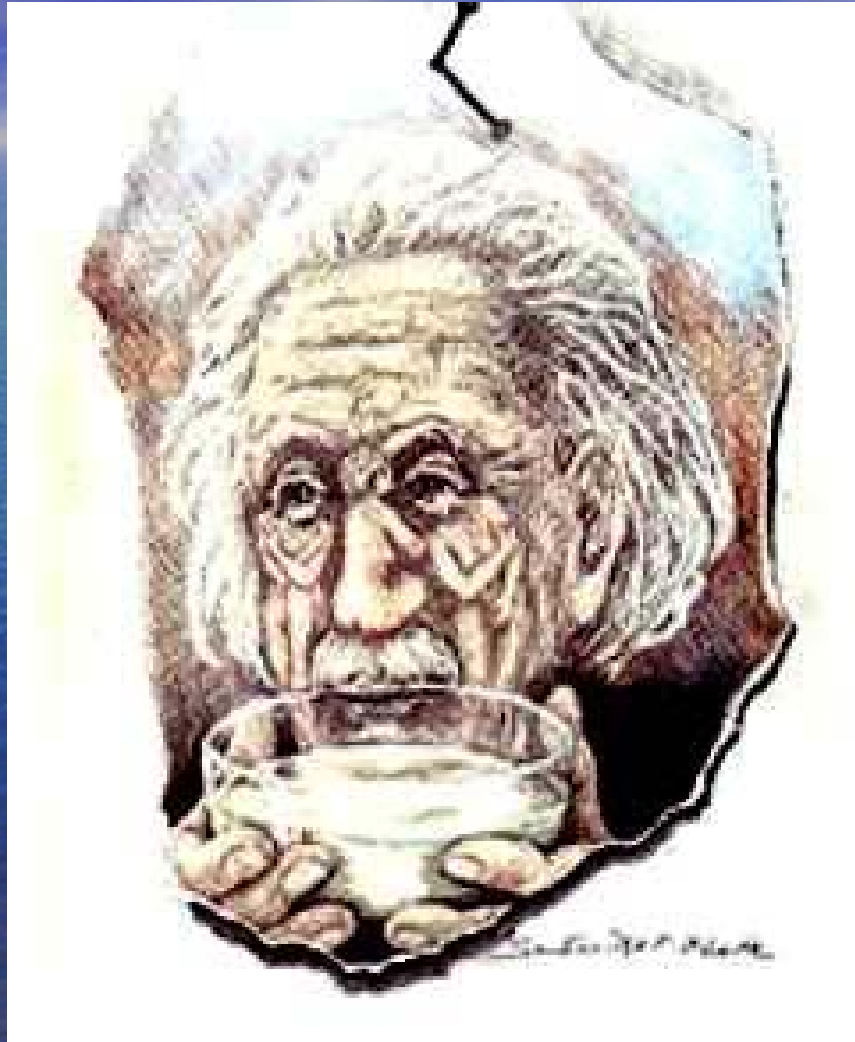
Steunpunt (intern en extern)

- Duur: zo lang als nodig en gewenst
- Doel: bieden van onderwijskundige en emotionele ondersteuning gedurende de studie
- Inhoud, o.a.:
- Emotionele ondersteuning
- Leren van vaardigheden
- Lotgenotengroep
- Bepaleiten van aanpassingen
- Hulp bij studiefinanciering en uitkering

'BEHOUDEN' : inclusief steun door LOTGENOTEN

EINSTEIN of 3 vrouwen?

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

Stigmatisering

Dilemma: geef ik wel of niet openheid over mijn psychiatrische achtergrond

Enkele aspecten daarbij:

- **Heb ik baat bij openheid?**
- **Wie vertel ik het en waarom?**
- **Wat, als mensen er achter komen?**
- **Wat zullen ze van me denken?**

Openheid geven

Stappen:

Bepaal:

- 1. Of je het wilt vertellen**
- 2. Wat je wilt vertellen**
- 3. Wie je het wilt vertellen**
- 4. Wanneer je het wilt vertellen**
- 5. Hoe je het wilt vertellen**

Oefening

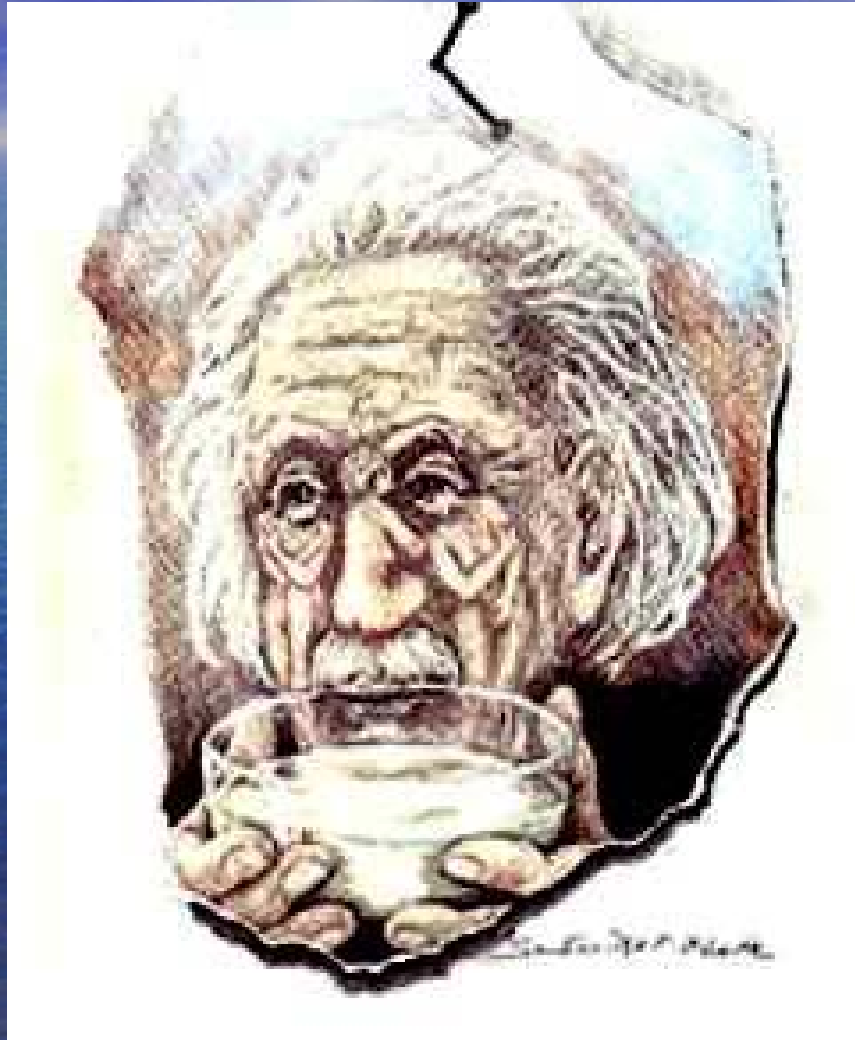
Stap 1: Bepaal of je het wilt vertellen

- a. Stel vast wat de voordelen zijn**
- b. Stel vast wat de nadelen zijn**
- c. Vergelijk de voordelen en risico's met elkaar**

Nabespreking

De beslissing om openheid te geven over je achtergrond is een persoonlijke beslissing en je moet je eigen situatie en omstandigheden daarbij goed in ogenschouw nemen

Einstein of 3 VROUWEN?

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

Achtergrondinformatie

Publicaties 1

Brochures over:

- **Succesvol studeren met ADHD**
- **Succesvol studeren met borderline**
- **Succesvol studeren met een stemmingsstoornis**
- **Succesvol studeren met een eetstoornis**
- **Succesvol studeren met schizofrenie**
- **Succesvol studeren met psychiatrische problematiek: ervaringen van studenten**

Publicaties 2

Brochures over:

- Openheid geven
- Omgaan met stress
- Om ondersteuning vragen
- Om aanpassingen vragen
- Feedback geven

Publicaties 3

- **Lotgenotengroep**
- **Wegwijzer voor studenten in Groningen**
- **Workshops voor onderwijskundig personeel**

www.begeleiders.nl

Publicaties 4

www.handicap-studie.nl

www.fondspsychischegezondheid.nl (voorheen nfgv)

Proefschrift: Rehabilitatie door Educatie.

Onderzoek naar een Begeleid Leren-programma voor mensen met psychiatrische problematiek

Uitgeverij SWP

Vragen + discussie:

**Overeenkomsten
Verschillen
Relatie IPS - BL**

Relatie IPS - BL

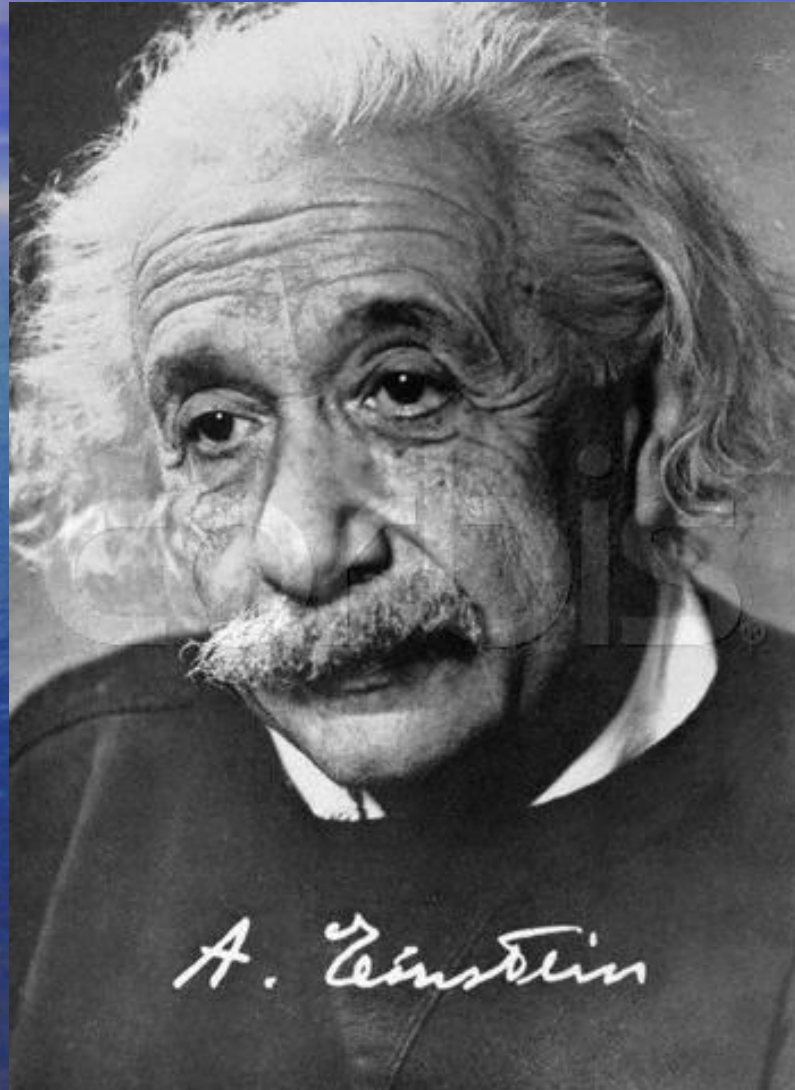
- **Verwijzing naar Begeleid Leren**
- **IPS-werker biedt externe ondersteuning bij opleiding volgen**
- **IPS aansluitend aan BL-traject**
- **BL-traject parallel aan IPS-traject**
- **Gecombineerde aanpak: IPS en Begeleid Leren**

O.V.D.B.

- **Onderwijs:**
Opleidingen Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen
- **GGz:**
Opname Vervangende Deeltijd Behandeling

EINSTEIN?

ALBERT

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

**Niet alleen hardlopers komen
vooruit, ook zij die hinken**

Hartelijk dank voor uw aandacht

Hanzehogeschool Groningen /
Lectoraat Rehabilitatie

Pauze

